

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته علوم اقتصادی

گرایش اقتصاد انرژی

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم اجتماعی

(پیشنهادی دانشگاه تهران)

به استناد آیین نامه واکذاری اختیارات برنامه ریزی درسی

مصوب جلسه ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

نام رشته: علوم اقتصادی
گروه: علوم اجتماعی
کارگروه تخصصی: -
پیشنهادی: دانشگاه تهران

عنوان گرایش: اقتصاد انرژی
دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته
نوع مصوبه: بازنگری
تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۰۹/۱۷

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی طی نامه شماره ۱۲۳/۴۹۹۶۵ تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ از دانشگاه تهران دریافت و به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهرماه سال ۱۳۹۹ وارد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی مصوب جلسه ۸۶ تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجویان از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنجیان
دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

۱- تعریف

از مهم ترین و مقدس ترین اهداف مندرج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تقویت و استحکام بخشیدن به استقلال و فراهم آوردن زمینه های رشد اقتصادی در قالب موازین اسلامی است. از ضروریات حصول این هدف، تربیت و تجهیز کارشناسی است که از لحاظ علمی و عملی بتوانند نسبت به برنامه ریزی کلان تولید و مصرف انرژی کلان تولید و مصرف انرژی اقدام کنند. تربیت اشخاصی که قدرت درک و تجزیه و تحلیل تئوری های مختلف در زمینه انرژی را دارا بوده و قادر به ارائه راه حل هایی جهت مشکلات و مسائل در این زمینه حساس باشند و هدف کلی ایجاد این دوره کارشناسی ارشد به شمار می رود.

۲- هدف

هدف از تشکیل این دوره عبارتست از تأمین نیروی انسانی مورد نیاز وزارت نفت (نفت و گاز و پتروشیمی) که بتوانند در طول مدت آموزش خود آمادگی لازم را در زمینه های مشروح ذیل کسب کنند.

۱- تجزیه و تحلیل موضوعات مختلف اقتصاد انرژی از قبیل ساختار بازار نفت و مشتقات آن و سایر انرژی ها، قیمت گذاری، صرفه جویی، جانشینی، بازاریابی و بازرگانی بین المللی انواع مختلف انرژی.

۲- شناخت تحولات سیاسی و سازمان ها و مجامع بین المللی مربوط به انرژی های مختلف.

۳- بهره گیری از شناخت کلی مراکز مصرف، اهداف و طرز عمل مجامع بین المللی در امر توسعه بازاریابی نفت و فرآورده های نفتی و تولیدات پتروشیمی.

۴- برنامه ریزی تولید و مصرف انرژی در بخش های مختلف اقتصادی

۵- برنامه ریزی کلان در رابطه با تولید و مصرف انرژی و تعیین خط مشی و رهنمود در رابطه با برنامه ریزی بلندمدت در سطح کشور.

۶- آشنایی با تکنولوژی موجود در جهان و بهره گیری از آن در زمینه تولید، پالایش، توزیع و مصرف و بازاریابی انرژی.

۳- ضرورت و اهمیت

با توجه به اهمیت بخش های انرژی به ویژه نفت و گاز در اقتصاد ایران، قسط و رفاه اجتماعی و همچنین اهمیت تعلیم و تربیت کارشناسان ارشد بر اساس این برنامه ضروری است.

۴- نقش و توانایی

فارغ التحصیلان این دوره با بهره گیری از تسلط بر دانش اقتصادی قادر خواهند بود:
الف) به عنوان مدیر و کارشناس ارشد در زمینه تخصصی انرژی مشغول به فعالیت شوند.
ب) به عنوان محقق در حوزه های مختلف مربوط به انرژی مشغول شوند.

۵- طول دوره و شکل نظام

طول دوره براساس مقررات آیین نامه کارشناسی ارشد است و دانشجویان در این مدت به طور تمام وقت به تحصیل اشتغال خواهند داشت و نظام آموزشی آن مطابق آیین نامه و مصوبت شورای عالی برنامه ریزی است.

۶- تعداد و نوع واحدهای درسی

برنامه کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی، گرایش اقتصاد انرژی مشتمل بر ۲۸ واحد است. واحدهای برنامه کارشناسی ارشد این گرایش به شرح زیر است:

حداکثر ۱۲ واحد	دروس جبرانی
۹ واحد	دروس اصلی
۹ واحد	دروس تخصصی
۶ واحد	دروس اختیاری
۴ واحد	پایان نامه
۲۸ واحد	جمع

۷- شرایط پذیرش دانشجو:

مطابق با ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد

۸- مواد و ضرایب امتحانی

ضریب	مواد امتحانی
۱	زبان عمومی و تخصصی
۴	اقتصاد خرد
۴	اقتصاد کلان
۲	ریاضی
۲	آمار
۳	پنج درس تخصصی

جداول دروس

جدول شماره ۱

جدول دروس جبرانی رشته: علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	اقتصاد کلان ۱	۳	۰	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد خرد ۱	۳	۰	۳	۴۸	-	۴۸
۳	اقتصاد کلان ۲	۳	۰	۳	۴۸	-	۴۸
۴	اقتصاد خرد ۲	۳	۰	۳	۴۸	-	۴۸
۵	اقتصاد سنجی	۳	۰	۳	۴۸	-	۴۸
	جمع	۱۲	۰	۱۲			

* به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده

جدول شماره ۲:

جدول دروس اصلی رشته : علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی مقطع : کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	اقتصاد خرد پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد کلان پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	اقتصاد سنجی پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
	جمع	۹	-	۹			

جدول شماره ۳:

جدول دروس تخصصی رشته: علوم اقتصادی گرایش اقتصاد انرژی مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	اقتصاد انرژی پیشرفته	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد منابع طبیعی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	اقتصاد نفت، پتروشیمی و بازارهای انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
	جمع	۹	-	۹			

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	نظریه بازی‌ها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد ایران	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	اقتصاد شهری	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴	اقتصاد منطقه‌ای	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۵	ارزیابی اقتصادی طرح‌ها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۶	سیر اندیشه‌های اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۷	نظام‌های اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۸	پژوهش عملیاتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۹	اقتصاد پولی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۰	اقتصاد ریاضی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۱	اقتصاد بومیایی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۲	اقتصاد سنجی پیشرفته ۲	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۳	تجارت بین‌الملل	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۴	مالیه بین‌الملل	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۵	اقتصاد بخش عمومی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۶	اقتصاد سیاسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۷	نظریه قرار دادها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۸	اقتصاد مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۹	اقتصاد سنجی مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۰	روش کمی در اقتصاد مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۱	اقتصاد صنعتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۲	اقتصاد بیمه	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۳	اقتصاد اخلاقی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۴	اقتصاد رفتاری	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۵	اقتصاد تجربی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۶	اقتصاد اطلاعات	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۷	طراحی بازار	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۸	سازماندهی صنعتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۹	اقتصاد آموزش	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۳۰	اقتصاد مسکن	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۱	اقتصاد نیروی کار	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۲	ریاضیات مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۳	اقتصاد محاسباتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۴	فرایندهای تصادفی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۵	اقتصاد کشاورزی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۶	اقتصاد نهادگرا	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۷	روش‌شناسی اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۸	جامعه‌شناسی اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳۹	بازارهای جهانی انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴۰	اصول مالی و حقوقی قراردادهای نفت و گاز	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴۱	اقتصاد بازارها و بورس انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴۲	مدل سازی انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴۳	احکام اقتصادی اسلام	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴۴	بازار سرمایه اسلامی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸

۵ دانشجویان می‌توانند با نظر گروه آموزشی دروس اختیاری خود را از بین دروس فوق و دروس تخصصی سایر برنامه‌های کارشناسی ارشد رشته اقتصاد انتخاب کنند.

۵۵ دانشجویان رشته اقتصاد انرژی می‌بایست ۶ واحد از دروس اختیاری مجاز انتخاب کنند.

فصل سوم

سرفصل دروس

اقتصاد خرد پیشرفته ۱
Advanced Microeconomics 1

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با نظریه‌های اقتصادی در خصوص رفتار اقتصاد افراد، خانواده‌ها و بنگاه‌ها در چهارچوب بازارهای مختلف

سرفصل درس

۱- ترجیحات و انتخابات

۲- انتخاب مصرف‌کننده

۳- نظریه بنگاه

۴- بازارها

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/اشفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- وارپان، هال (۱۳۸۶). اقتصاد خرد پیشرفته میانه، ترجمه سید جواد پور مقیم، نشر نی.
- 2- Jehle, C. A., & Reny, P.J. (2001). Advanced Microeconomic Theory. Addison – Wesley.
- 3- Mas-Colell, A., Whinston, M.D., & Green (1998). Microeconomics, Theory, Oxford University.

اقتصاد کلان پیشرفته ۱

Advanced Macroeconomics I

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با نظریه‌های اقتصاد کلان در سطح میانه

سرفصل درس

- ۱- مدل‌های عرضه کل و تقاضای کل
- ۲- تورم و بیکاری
- ۳- نظریه‌های پول‌گرایان و کلاسیک‌های جدید
- ۴- نظریه دور تجاری حقیقی
- ۵- نظریه رشد برون‌زا
- ۶- نظریه‌های رشد درون‌زا

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- اسنودان و روین (۱۳۹۲). اقتصاد کلان جدید، ترجمه منصور خلیلی عراقی و علی سوری، انتشارات سمت.
- ۲- رومر، دیوید (۲۰۱۲). اقتصاد کلان پیشرفته، ترجمه: منصور خلیلی عراقی و علی سوری، انتشارات نور علم.
- 3- Blanchard, O.J. (2008). The State of Macroeconomic. NBER Working Paper, 1459.
- 4- Sargent, T.J. (1987). Dynamic Macroeconomic Theory. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

اقتصادسنجی پیشرفته ۱
Advanced Econometrics 1

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اصلی
پیش نیاز: ندارد

هدف

آشنا ساختن دانشجویان با روش‌های برآورد و آزمون الگوهای اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مروری بر روش OLS و نقض فرض کلاسیک
- ۲- معادلات همزمان
- ۳- سری‌های زمانی یک متغیره (مدل‌های ARIMA)
- ۴- مدل‌های ARDL
- ۵- داده‌های ترکیبی (Panel Data)

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- ابریشمی، حمید و مهرآرا، محسن (۱۳۸۸). اقتصادسنجی کاربردی، دانشگاه تهران
- ۲- سوری، علی (۱۳۹۵). اقتصادسنجی پیشرفته، جلد ۲، نشر فرهنگ شناسی.
- ۳- عباسی‌نژاد، حسین (۱۳۸۶). اقتصادسنجی پیشرفته، چاپ برادران
- 4- Greene, W.H. (2011), Economics Analysis, 7th ed., Pearson.
- 5- Takeshi A. (1985). Advanced Econometrics, Oxford, University Press.

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

این درس در دو بخش خلاصه می‌شود بخش اول در ارتباط با انرژی‌های تجدید پذیر است در این بخش مفهوم انرژی، شاخص‌های کلی انرژی، عملکرد حامل‌های انرژی، قیمت انرژی، هزینه تولید هر واحد انرژی، عرضه و تقاضای انرژی برنامه‌ریزی کوتاه، میان و بلندمدت خارجی منفی و مثبت انرژی، تأمین انرژی در بخش‌های عمده اقتصادی، شدت انرژی، شدت انرژی تجزیه آن اثرات انرژی ابعاد عرضه و تقاضای انرژی، اقتصادی مورد تأکید است. بخش دوم به انرژی‌های نو، پایدار و تجدید شونده اختصاص دارد. به خاطر افزایش روز افزون مصرف انرژی‌های فسیلی، مسائلی زیست محیطی تغییر در تعادل کره زمین انرژی‌های نو اهمیت پیدا کرده است. تابش نور خورشید در شکل‌گیری انرژی‌های نو سهم مستقیم داشته و بیشتر از انرژی‌های تجدید پذیر از ترکیب انرژی تابشی خورشید و منبع آب به وجود می‌آیند. هدف این بخش آشنایی دانشجویان با مفهوم و ساختار تراژنامه طبقه‌بندی آنها است.

سرفصل دروس

الف) انرژی‌های پایان پذیر

- ۱- انرژی نفت خام
  - ۲- انرژی زغال سنگ
  - ۳- نفت زبستی، ماسه‌های فیبردار و سنگ‌های گازی
  - ۴- ضریب فلابی و شدت انرژی و تجزیه آن
  - ۵- نظریه‌های اقتصادی، فنی، متعارف صرفه‌جویی مصرف انرژی
  - ۶- امنیت عرضه و تقاضای انرژی در کشورهای وارد کننده و صادر کننده
  - ۷- فشارهای تورمی ناشی از شوک‌های افزایش انرژی، بحران انرژی
  - ۸- ابعاد عرضه و تقاضای انرژی در رابطه با مصرف انرژی در بخش‌های عمده کلان اقتصادی
  - ۹- سیاست‌ها و اقدامات جهانی بر کاهش و کنترل پیامدهای مقتضی آلاینده‌های انرژی
- ب) انرژی‌های نو و پایدار (تجدید شونده)

- ۱- بخش انرژی هسته‌ای شکام هسته اتم، ایزوتوپ‌های اورانیوم طبیعی
- ۲- انرژی خورشیدی
- ۳- انرژی گرمایی درون زمین
- ۴- انرژی باد
- ۵- انرژی منبع آبی (هیدرولیک)

۶- انرژی خروش انرژی، امواج انرژی سلول سوختی

۷- انرژی گرمای اقیانوس ها، انرژی هیدروژنی

۸- انرژی ضایعات و پسماندها

۹- ترانزندهای

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

۱- احمدیان، مجید (۱۳۸۹). اقتصاد منابع تجدید شونده انتشارات سمت، فصل هشتم

۲- نوشین، علی اکبر، شناخت و کاربرد انواع انرژی ها، دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

2- Hoffman, E.J. (1993). Energy. "Weal use term, But whet Exactly it is" OPEC Bulleten, 12-13.

3- Ang, B.W., & lee, P.W. (1996). "Decomposition of Industrial Energy Economist, 18, 29-143.

4- The Economics of Energy, Volume, Edited by past Stevens Edward lgar Publishing lim ted (2000), part, Demand side issues.

5- Gridding, M.J., & Henry, B. Steel (1984). Energy Economics and Policy, Aramaic Press.

اقتصاد منابع طبیعی Economics of Natural Resources

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با الگوهای بهره‌برداری از منابع طبیعی تجدیدپذیر و تجدید ناپذیر و تحلیل مسائل و مشکلات زیست‌محیطی

سرفصل درس

- ۱- مروری بر وضعیت منابع طبیعی در ایران و جهان
- ۲- بهره‌برداری از منابع طبیعی پایان پذیر
- ۳- بهره‌برداری از زمین
- ۴- الگوی بهره‌برداری بهینه از منابع طبیعی تجدیدپذیر (جنگل، آبزیان، مراتع و ...)
- ۵- اقتصاد محیط زیست
- ۶- سیاست‌های کاهش آلودگی
- ۷- روش‌های ارزشیابی محیط زیست

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- احمدیان، مجید (۱۳۹۲). اقتصاد منابع تجدید شونده، سمت.
- ۲- پرمن، راجر (۱۳۹۶). اقتصاد محیط زیست و منابع طبیعی، ترجمه: حمید رضا ارباب، نی.
- ۳- سوری، علی و ابراهیمی، محسن (۱۳۹۵). اقتصاد منابع طبیعی و محیط‌زیست، نور علم.
- ۴- فراهانی‌فرد، سعید (۱۳۸۹). اقتصاد منابع طبیعی از منظر اسلام، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

5- Kield, B. (2016). Natural Resource Economics. Waveland press.

6- Neher, P.A. (1990). Natural Resource Economics, Cambridge University Press.

اقتصاد نفت، پتروشیمی و بازارهای انرژی
Economics of Oil, Refining, and Energy Markets

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

هدف از این درس آشنا کردن دانشجویان آشنایی با بخش نفت و انرژی و فرآورده‌های آن. آشنایی با صنعت نفت، صنایع بالادستی و پایین‌دستی صنعت نفت و تحلیل اقتصادی این صنعت است.

سرفصل دروس

۱. تاریخ و اصطلاحات نفت خام، گاز و انرژی‌های فسیلی
۲. منبع و پیدایش نفت خام و محصولات نفتی
۳. ویژگی‌های نفت خام و خاصیت فرآورده‌های نفتی
۴. طبقه‌بندی و بنچمارک‌های نفت خام، گاز و انرژی‌های فسیلی
۵. اکتشاف، بازاریابی و حمل و نقل نفت خام، گاز و انرژی‌های فسیلی
۶. قراردادهای اکتشاف، استخراج و بازاریابی نفت خام و گاز
۷. بازار نفت خام و عرضه و تقاضای جهانی نفت و گاز
۸. ساختار صنعت نفت و گاز و صنایع بالادستی و پایین‌دستی آن
۹. پالایش نفت خام و فرآورده‌ها و انواع روش‌های آن
۱۰. ویژگی‌های محصولات تولید شده پالایشگاهی و فرآورده‌های نفتی
۱۱. صنعت پالایشگاهی و ویژگی‌های آن
۱۲. محصولات پالایشگاهی، مصارف و بازار
۱۳. توزیع و حمل و نقل محصولات پالایشگاهی
۱۴. قیمت‌گذاری و بازار محصولات پالایشگاهی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- Speight, J. G. (2011). *An introduction to petroleum technology, economics, and politics*. John Wiley & Sons.
- Gary, J. H., Handwerk, G. E., & Kaiser, M. J. (2007). *Petroleum refining: technology and economics*. CRC press.
- Abdel-Aul, H. K., & Alsahtawi, M. A. (Eds.). (2013). *Petroleum economics and engineering*. CRC Press.

نظریه بازی‌ها Game Theory

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با تحلیل رفتارهای متضاد و همسو در عرصه اقتصاد

سرفصل درس

- ۱- بازی و تعریف و تقسیم‌بندی‌ها
- ۲- معمای زندانی
- ۳- بازی‌های ایستا
- ۴- بازی‌های ایستا با استراتژی خالص
- ۵- بازی‌های ایستا با استراتژی مختلط
- ۶- بازی‌های پویا
- ۷- چانه‌زنی
- ۸- کاربردها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- سوری، علی (۱۳۹۲). نظریه بازی‌ها، انتشارات دانشگاه علوم اقتصادی.
- ۲- عبدلی، قهرمان (۱۳۹۳). نظریه بازی‌ها، سمت.
- 3- Fudenberg, D., & Tirole, J. (1991). *Game theory*, Massachusetts Institute of Technology.
- 4- Myerson, R.B. (1997). *Game Theory*, Harvard University Press.

اقتصاد ایران Economy of Iran

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی دانشجویان با تحلیل مسائل اقتصاد ایران

سرفصل درس

- ۱- مروری بر تاریخ اقتصادی ایران
- ۲- تحلیل بخش‌های تولیدی اقتصاد ایران
- ۳- بودجه و برنامه‌ریزی در اقتصاد ایران
- ۴- نظام بانکی و سیاست‌های پولی در اقتصاد ایران
- ۵- نقش دولت در اقتصاد ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- ابریشمی، حمید (۱۳۹۵). چالش‌های اقتصادی ایران، نور علم.
- ۲- رنانی، محسن و مویدفر، رزینا (۱۳۹۱). چرخه‌های اصول اخلاق و اقتصاد، سرمایه اجتماعی و توسعه در ایران، طرح نو.
- ۳- عظیمی، حسین (۱۳۹۲). مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران، نشر نی.
- ۴- کاتوزیان، محمد علی (۱۳۹۵). اقتصاد سیاسی ایران، مرکز.
- ۵- مؤمنی، فرشاد (۱۳۹۴). اقتصاد سیاسی توسعه در ایران امروز، نقش و نگار.

اقتصاد شهری Urban Economics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی دانشجویان با تحلیل مسائل و مشکلات شهری و توسعه شهری از منظر نظریه‌های اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- تعریف شهر و علت وجود شهرها
- ۲- نظریه‌های مکان‌یابی و استفاده از زمین شهری
- ۳- نظریه‌های ساخت شهری
- ۴- نظریه‌های رشد شهری
- ۵- نظریه‌های توزیع شهرها
- ۶- تحلیل مسائل شهرها (مسکن، حمل و نقل شهری، فقر، حاشیه‌نشینی)
- ۷- تحلیل‌های فضایی و کاربرد آن در اقتصاد شهری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- لوسالیوان، آرتور (۱۳۹۳). مباحثی در اقتصاد شهری، ترجمه: علی قادری و جعفر قادری، نور علم.
- ۲- درکوش، سعید (۱۳۹۳). درآمدی به اقتصاد شهری، مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳- صفری، بیژن و رضایی، علی‌اکبر (۱۳۹۳). اقتصاد شهری، سخنکده.
- ۴- قربانی، رسول (۱۳۹۴). اصول و مبانی برنامه‌ریزی شهری، سمت.
- ۵- مک‌کین، فیلیپ (۱۳۹۳). استفاده نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه نعمت‌الله اکبری، نور علم.

اقتصاد منطقه‌ای Regional Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با ابزارها و نظریه‌های اقتصادی در تحلیل منطقه‌ای و توزیع فعالیت‌های اقتصادی در سطح منطقه‌ای

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر اقتصاد منطقه‌ای
- ۲- اقتصاد فضا
- ۳- نظریه مکان‌های مرکزی
- ۴- جریان کالاها و عوامل تولید در بین مناطق
- ۵- حساب‌های منطقه‌ای
- ۶- جدول داده - ستاده منطقه‌ای
- ۷- نظریه‌های توسعه و رشد منطقه‌ای
- ۸- معرفی GIS و کاربرد آن در اقتصاد منطقه‌ای

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- صباغ کرمانی، مجید (۱۳۹۵)، اقتصاد منطقه‌ای، سمت.
- ۲- مک کین، فیلیپ (۱۳۹۴)، اقتصاد نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه: نعمت‌الله اکبری، نور علم.
- 3- Nijkamp, P. (2007). Handbook of Regional and Regional and Urban Economics, Elsevier.

ارزیابی اقتصادی طرح‌ها

Economic Evaluation of Projects

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

شناخت و موقعیت پروژه در برنامه‌های توسعه اقتصادی و اهمیت تهیه و اجرای صحیح طرح‌ها و پروژه‌ها فرایند پیشرفت اقتصادی کشور و روابط متقابل طرح و برنامه آشنایی با روش‌های تهیه و تحلیل اقتصادی پروژه‌ها و ارزیابی آنها با توجه به معیاری متفاوت اقتصادی - اجتماعی آشنایی با شیوه‌های کاربرد تکنیک‌های نظری موجود در موارد عملی و شرایط خاص ایران، تعیین ارزش‌های مناسب منابع و محصولات در شرایط متفاوت اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مراحل مختلف تهیه، ارزشیابی کنترل و مدیریت پروژه
- ۲- اطلاعات اساسی در تهیه پروژه‌ها
- ۳- روش‌های ارزشیابی اقتصادی پروژه
- ۴- تفاوت‌های اساسی در ارزشیابی پروژه‌های بخش عمومی و خصوصی
- ۵- معیارهای غیراقتصادی انتخاب پروژه‌ها
- ۶- تحلیل خطر، ناپایداری و حساسیت
- ۷- محاسبه قیمت‌های سایه‌ای و هزینه فرصت عوامل کمیاب (ارز - نیروی انسانی زمین)
- ۸- ارتباط سودآوری پروژه و مقیاس تولید
- ۹- سنجش و کاربرد اثرات خارجی در تحلیل طرح‌های بخش عمومی
- ۱۰- بهینه کردن مجموع طرح‌ها و پروژه‌های انتخاب شده در اقتصاد
- ۱۱- آشنایی با روش‌های کنترل و مدیریت پروژه

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- بلنک، لیلند و تارکوپین، آنتونی (۱۳۹۳). مبانی اقتصاد مهندسی، ترجمه سید علی زیتون‌نژاد و مهرداد خادمیان، نور علم.
- ۲- ساگدن، روبرت و ویلیامز، آلن (۱۳۷۲). مبانی تحلیل هزینه - فایده عملی، ترجمه: منصور خلیلی عراقی، دانشگاه تهران.
- ۳- مزینی، امیرحسین (۱۳۹۴). ارزیابی اقتصادی طرح‌ها، سمت.
- ۴- میرید، مجید و درودیان، حسین (۱۳۹۳). آموزش کاربردی ارزیابی اقتصادی پروژه‌ها در Comfar و کاربرد آن در تهیه طرح‌های توجیهی، نوآور.

سیر اندیشه‌های اقتصادی History of Economics Thoughts

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با تحول و تکامل نظریه‌های اقتصادی از مکتب نئوکلاسیک تا عصر حاضر به منظور درک جامع‌تر و مرتبط‌تری از تئوری‌های اقتصادی و در درجه دوم مقایسه این نظریات گذشته با نظریات موجود.
سرفصل درس

- ۱- اندیشه‌ها اقتصادی در قرن وسطی و قبل از آن
- ۲- مکتب سوداگری
- ۳- مکتب طبیعیون
- ۴- مکتب کلاسیک
- ۵- مکتب نئوکلاسیک
- ۶- مارکس و مارکسیسم
- ۷- مکتب تاریخی
- ۸- مکتب نهادگرایی
- ۹- اندیشه‌های کینز، کینزی‌ها و کینزی‌های جدید
- ۱۰- پول‌گرایان
- ۱۱- کلاسیک‌های جدید
- ۱۲- دور تجاری حقیقی
- ۱۳- نظریه پساکینزی
- ۱۴- نظریه اتریشی
- ۱۵- نظریه‌های اقتصاد سیاسی و نهادگرایی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- تفضلی، فریدون (۱۳۹۱). تاریخ عقاید اقتصادی، نی.
- ۲- دادگر، پدیا (۱۳۹۲). تاریخ عقاید اقتصادی، سمت.
- ۳- گرجی، ابراهیم و ورهراسی، ویلا (۱۳۹۳). سیری در تفکرات و اندیشه‌های اقتصادی، نور علم.
- ۴- یوسفی، محمد رضا (۱۳۹۳). سیر اندیشه اقتصادی متفکران مسلمان، سمت.

نظام‌های اقتصادی Economic Systems

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

نظام‌های اقتصادی مختلف بنیان‌های متفاوتی را خلق کرده و گسترش می‌دهند و در نتیجه زمینه تحقق مبادلات مختلف را فراهم می‌آورند که خود منجر به مسیرهای متفاوتی از تغییرات اجتماعی می‌شود. این درس می‌تواند، از طریق بررسی نظام‌های اقتصادی، زمینه مناسبی را برای ایجاد درک و شناخت این زمینه‌ها فراهم آورد.

سرفصل درس

۱. مقدمه‌ای در خصوص نظام‌های اقتصادی
۲. نظام‌های اقتصادی پیش از سرمایه‌داری
  - برده‌داری در یونان و روم باستان
  - فئودالیسم
  - اخلاق پدرسالارانه مسیحی
  - ماهیت ضد سرمایه‌داری ایدئولوژی فئودالی
  - نظام اقتصادی اسلام
۳. برخی نظریات مهم در شکل‌گیری نظام‌های اقتصادی (نمازی، فصل دوم)
  - نظریات حکیمان یونان باستان
  - نظریات مکتب اسکولاستیک
  - نظریات مکتب مرکانتلیسم
  - نظریات مکتب فیزیوکراتیسم
  - نظریات مکتب کلاسیک
  - نظریات معارض مکتب کلاسیک
  - نظریات نئولیبرالیسم
  - نظریات مکاتب سوسیالیسم
۴. ساختار و نهادهای نظام‌های اقتصادی
۵. نظام اقتصادی سرمایه‌داری
  - جیستی سرمایه‌داری و مولفه‌های اصلی آن
  - گذار به سرمایه‌داری اولیه و پیدایش نظریه سوداگری
  - تضاد در نظریه سوداگری
  - لیبرالیسم کلاسیک و پیروزی سرمایه‌داری صنعتی

- آیا سرمایه‌داری می‌تواند پایدار بماند
- دگرگونی و تغییرات در نظام سرمایه‌داری

۶. نظام اقتصادی سوسیالیسم

- اعتراضات سوسیالیستی در گرماگرم انقلاب صنعتی
- تحلیل مارکس از نظام سرمایه‌داری
- نظریه اجتماعی و اقتصادی مارکسیستی
- اثر بخشی نظام اقتصادی سوسیالیسم

۷. نظام‌های اقتصادی متاخر و معاصر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

فهرست منابع:

- اسلیتر، دن، و فرن تونکیس، (۱۳۸۶)، جامعه بازار: بازار و نظریه اجتماعی مدرن، ترجمه حسین قاضیان، نشر نی.
- پولاتی، کارل، (۱۳۹۱)، دگرگونی بزرگ: خاستگاه‌های سیاسی و اقتصادی روزگار ما، ترجمه محمد مالجو، انتشارات پردیس دانش.
- چانگ، ها-چون، (۱۳۹۲)، بیست و سه گفتار درباره سرمایه‌داری، ترجمه: ناصر زرافشان، انتشارات مهر ویستا.
- روسدولسکی، رومن (۱۳۸۹) سرمایه مارکس چگونه شکل گرفت، جلد ۱ و ۲، ترجمه سیمین موحد، نشر قطره.
- شومپتر جی. ا، (۱۳۵۴)، کاپیتالیسم، سوسیالیسم و دموکراسی، ترجمه حسن منصور، انتشارات دانشگاه تهران.
- کاشیان، عبدالمحمد، (۱۳۹۴)، جلوه‌ای از اقتصاد ما: تلخیص اقتصادنا آیت الله سید محمد باقر صدر، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- کوهن، جرالده آلن، (۱۳۹۳)، چرا سوسیالیسم نه؟، ترجمه شاپور اعتماد، انتشارات هرمس.
- لیندبلوم، چارلز، (۱۳۸۸)، نظام بازار، ترجمه محمد مالجو، نشر نی.
- نمازی، حسین، (۱۳۸۷)، نظام‌های اقتصادی، شرکت سهامی انتشار.
- هانت، ای. ک، (۱۳۸۱)، تکامل نهادها و ایدئولوژی‌های اقتصادی، ترجمه سهراب بهداد، نشر آگه.
- هایک، فریدریش آگوست فون، (۱۳۹۴)، فردگرایی و نظم اقتصادی، ترجمه محسن رنجبر، نشر مرکز.
- هایلیبرونر، رابرت، (۱۳۸۷)، بزرگان اقتصاد، ترجمه احمد شهباس، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- Carson, R. L. (1990), Comparative Economic Systems, M.E. Sharpe, New York
- Doyle, E. (2005). The Economic System, Wiley.
- Pryor, F.L. (1985). A Guide Book to the Comparative Study of Economic Systems, Prentice – Hall.

پژوهش عملیاتی Operational Research

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

بررسی تحلیل ریاضی مربوط به تخصیص منابع محدود در تأمین هدف کارایی

سرفصل درس

۱- برنامه‌ریزی ریاضی

برنامه‌ریزی خطی: فرم استاندارد، نظریه راه حل، روش سیمپلکس، دوگونی

برنامه‌ریزی با اعداد صحیح: روش شناخته و مرز

الگوهای فهرستی

برنامه‌ریزی غیرخطی: بهینه‌سازی تک متغیری، بهینه‌سازی چند متغیره بدون قید

بهینه‌سازی چند متغیره مقید

برنامه‌ریزی نوع درجه دوم

برنامه‌ریزی بویای جبری

تحلیل شبکه‌ای

۲- روش‌های احتمالی

نظریه بازی‌ها

نظریه تصمیم‌گیری

برنامه‌ریزی بویای استوکاستیک

فرایندهای مارکف: زنجیره‌های مارکف (متناهی)، افق‌های نامتناهی

فرایندهای مارکف تولد-مرگ

سیستم‌های خط انتظار

سیستم‌های با نهاده نوع پوآسن و نمایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓ (اختیاری)

اقتصاد پولی
Monetary Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با نظریه‌های پولی و استفاده از آن در تحلیل مسایل اقتصادی کلان

سرفصل درس

- ۱- تعریف پول، نقش پول در اقتصاد پولی، بازارهای پولی و مالی
- ۲- پایه‌های تئوریک تقاضا برای پول، تراز حقیقی، ثروت و احیاء نئوکلاسیک‌ها
- ۳- تقاضای کلان برای پول: بررسی و تحقیقات تجربی و ابداعات مالی و درجه جانشینی میان پول و سایر دارایی‌های مالی
- ۴- تقاضا برای پول و مدل‌های رسیدگی به موجودی که براساس میانگین واریانس انجام می‌شود.
- ۵- ساختار دوره‌ای بهره و تقاضا برای پول و دیدگاه اسلام از نرخ بهره
- ۶- عرضه پول و عوامل مؤثر در تغییر عرضه پول و ماهیت درون سیستمی عرضه پول
- ۷- توزیع، رشد و تقاضا برای پول
- ۸- تورم، رشد و عرضه پول
- ۹- رفتار مصرف‌کننده و تقاضا برای پول
- ۱۰- رفتار بنگاه تولیدی یا بازرگانی و تقاضا برای پول
- ۱۱- مروری بر نظریه‌های پولی و سیستم مالی
- ۱۲- تئوری پولی و اهداف آن ابزارهای کنترل حجم پول، تأخیر در اثرگذاری سیاست‌های پولی
- ۱۳- سیاست‌های پولی دولت: سیاست‌های پولی دولت قبل از انقلاب، سیاست‌های پولی دولت بعد از انقلاب (قبل از اجرای لایحه حذف بهره)، سیاست‌های پولی و تأثیر آن بر تقاضا و عرضه پول، روند سیاست‌های پولی در سیستم بانکداری بدون ربا
- ۱۴- سیاست‌های جدید پولی با توجه به اجرای قانون حذف بهره و مشکلات مربوط
- ۱۵- بحران‌های پولی و مالی
- ۱۶- نرخ بهره صفر

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- تقوی، مهدی (۱۳۹۰). اقتصاد پولی (مجموعه مقالات)، ترجمه، نور علم.
- 2- Godley, W., & Lavoie, M. Monetary Economics, Palgrave Macmillan.
- 3- Handa, J. (2009). Monetary Economics, Routledge, New York.
- 4- Walsh, C. E. (2010). Monetary Economics and Policy, MIT Press.

اقتصاد ریاضی Mathematical Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با روش‌ها و ابزارهای پیشرفته در تحلیل نظریه‌های اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر بهینه‌سازی ایستا
- ۲- مروری بر معادلات دیفرانسیل و تفاضلی
- ۳- اصول و مفاهیم بهینه‌سازی پویا
- ۴- حساب تغییرات
- ۵- نظریه کنترل بهینه
- ۶- اصل ماکزیسم
- ۷- معادلات دیفرانسیل تصادفی و کاربردهای اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- جیل‌عاملی، فرخنده (۱۳۹۳). اقتصاد ریاضی با رویکرد ایستایی، سمت.
- ۲- سوری، علی (۱۳۹۶). اقتصاد ریاضی: روش‌ها و کاربردها، سمت.
- 3- Dinit, A. (1990). Optimization in Economic Theory, 2th ed., Oxford University Press.
- 4- Takayama, A. (1997). Mathematical Economics, 2th ed., Cambridge University Press.

اقتصاد پویایی Dynamic Economics

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با روش‌ها و مدل‌های تحلیل پویای اقتصاد

سرفصل درس

- ۱- ماهیت بهینه‌سازی پویا
- ۲- حساب تغییرات
- ۳- نظریه کنترل بهینه
- ۴- اصل ماکزیمم
- ۵- نظریه کنترل بهینه تصادفی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓
(اختیاری)	(اختیاری)			

منابع پیشنهادی

- 1- Adda, J., & Cooper, R. (2003). Dynamic Economics, MIT Press.
- 2- Dinit, A. (1990). Optimization in Economic Theory, 2th ed., Oxford University Press.
- 3- Takayama, A. (1997). Mathematical Economics, 2th ed., Cambridge University Press.

اقتصادسنجی پیشرفته ۲
Advanced Econometrics 2

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصادسنجی پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با مباحث پیشرفته اقتصادسنجی به منظور تحلیل سری‌های زمانی اقتصادی و مالی

سرفصل درس

- ۱- مروری بر سری‌های زمانی یک متغیره
- ۲- سری‌های زمانی غیرخطی
- ۳- مدل‌سازی تغییرپذیری سری‌های زمانی (مدل‌های GARCH)
- ۴- مدل‌های VAR
- ۵- مدل‌های VECM

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/اشفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Enders, W. (1995). Applied Econometric Time Series, Wiley.
- 2- Green, W.H. (2011). Econometrics Analysis, 7th ed, Pearson.
- 3- Takeshi, A. (1985). Advanced Econometrics, Oxford University Press.

تجارت بین الملل International Trade

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

شناخت سیاست‌ها و الگوهای بازرگانی خارجی و پرداخت‌های جهانی در سیستم‌های مختلف و ارتباط آنها با مسائل اقتصاد داخلی

سرفصل درس

- ۱- نظریه‌های کلاسیک تجارت بین الملل
- ۲- تجارت و رفاه
- ۳- نظریه‌های جدید تجارت بین الملل
- ۴- توافق‌نامه‌های منطقه‌ای و جهانی
- ۵- رشد اقتصادی و تجارت بین الملل
- ۶- ابزارهای سیاست‌گذاری در حوزه تجارت بین الملل

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی:

- ۱- پور مقیم، سید جواد (۱۳۸۲). اقتصاد بین الملل، جلد ۱، سمت.
  - ۲- رحیمی بروجردی، علیرضا (۱۳۹۰). اقتصاد بین الملل، سمت.
  - ۳- مهدوی، ابوالقاسم (۱۳۹۵). تجارت بین الملل، دانشگاه تهران.
- 4- Thompson, H. (2011). *International Economics 3rd ed.*, World Scientific.

مالیه بین الملل International Finance

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با دشواری‌های کنونی اقتصاد جهان از لحاظ پولی و مالی و روند آینده آنها، شناختن نهادهای پولی و مالی بین‌المللی و مکانیسم‌های پولی و مالی و تحولات آنها از جنگ جهانی دوم تا به امروز، آشنایی با راه‌حل‌هایی که برای بهبود یافتن وضع پولی و مالی بین‌المللی ارائه شده است و بررسی تحلیلی سیاست‌های پولی و مالی که با توجه به اوضاع کنونی و آینده بین‌المللی باید برای ایران برگزیده.

سرفصل درس

- ۱- تراز پرداخت‌ها
- ۲- تعدیل عدم تعادل‌های داخلی و خارجی
- ۳- نظریه‌های نرخ ارز
- ۴- بحران‌های پولی و مالی
- ۵- رویکرد پولی به تراز پرداخت‌ها
- ۶- تحرک سرمایه
- ۷- یکپارچگی بین‌المللی و اتحادیه‌های پولی
- ۸- مسائل و مشکلات نظام پولی بین‌الملل

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- ایل یارد، دنیس و آلفرد فیلد (۱۳۹۵). مالیه بین الملل، ترجمه محمد علی مانی، نی.
  - ۲- پور مقیم، سید جواد (۱۳۸۲). اقتصاد بین الملل، جلد ۲، سمت.
  - ۳- رحیم بروجردی، علیرضا (۱۳۹۰). اقتصاد بین‌الملل، سمت.
- 4- Thompson, H. (2011). International Economics, 3rd ed. World Scientific.

اقتصاد بخش عمومی Public Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

تجزیه و تحلیل نظریه‌های پیشرفته اقتصاد بخش عمومی در زمینه مالیات و وقوع مالیاتی با استفاده از الگوهای تحلیل نظری و الگوهای تجربی در مورد کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای در حال توسعه

سرفصل درس

- ۱- معرفی اقتصاد بخش عمومی
- ۲- نقش دولت در اقتصاد
- ۳- مالیات‌ها
- ۴- بررسی اثر مالیات‌ها در مدل‌های تعادل عمومی
- ۵- شکست بازار و مداخله دولت
- ۶- کالاهای عمومی اثرات جانبی
- ۷- قیمت‌گذاری دولت
- ۸- کارایی دولت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- استیگلیتز، جوزف (۱۳۹۱). اقتصاد بخش عمومی، ترجمه: محمد مهدی عسگری و سعید رضا علی عسگری، سمت.
- ۲- پور مقیم، سید جواد (۱۳۹۵). اقتصاد بخش عمومی، نی.
- ۳- دادگر، پدلا. (۱۳۹۲). اقتصاد بخش عمومی، دانشگاه مفید.
- 4- Myles, G. (1995). Public Economics, Cambridge University Press.

اقتصاد سیاسی Political Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

از طریق این درس دانشجویان خواهند آموخت که چگونه عوامل سیاسی و اجتماعی میتوانند نقش برجسته‌ای در تعیین کنش‌های عوامل اقتصادی داشته باشند، از سوی دیگر مولفه‌های اقتصادی چگونه می‌توانند تصمیمات کنش‌گران سیاسی را تحت تاثیر قرار دهند.

سرفصل درس

۱. رأی دهندگان (آشنایی با اقتصاد سیاسی، رأی دادن، مشارکت)
۲. رأی دهنده میانه
۳. نفع شخص سیاسی و پاسخگویی
۴. انگیزه‌های سیاستمدار و انتخاب
۵. رسانه
۶. اختلالات و تصرف سیاسی
۷. آثار نهادی و منشأهای آن (قواعد انتخاباتی و بیمه سیاسی، ماندگاری نهادی، تضاد و تقابل، گسترش دموکراسی)
۸. رویکردهای متقدم به اقتصاد سیاسی
  - اسمیت
  - ریکاردو
  - مالتوس
  - مارکس
  - ۹. رویکردهای متاخر به اقتصاد سیاسی
    - اقتصاد سیاسی نئوکلاسیک
    - اقتصاد سیاسی نهادگرا
    - اقتصاد سیاسی کینزی
    - رویکردهای اقتصادی به سیاست
    - ۱۰. تحلیل پاره‌ای از موضوعات اساسی از منظر اقتصاد سیاسی
      - دولت و بازار
      - قدرت و بازار

- تورم و بیکاری
- فقر و نابرابری
- بازار و نظم اقتصادی
- بازار و ساخت اجتماعی
- ساختار و کارگزار
- نظریه‌های عدالت
- دیگر گونی‌های نهادی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- 1- Acemoglu, D., & Robinson, J. (2006). Economic Origins of Dictatorship and Democracy, Cambridge Univ. Press.
- 2- Besley, T. (2006). Principled Agents: Selection and Incentives in Politics, Oxford University Press.
- 3- Besley, T., & Persson, T. (2011) Pillars of Prosperity, Princeton University Press.
- 4- Grossman, G., & Helpman, E. (2001) Special Interest Politics, MIT Press
- 5- Imbens, G., & Wooldridge, J. (2008). Recent Developments in the Econometrics of Program Evaluation.
- 6- Persson, T., & Tavellini, G. (2000). Political Economic Effects of Constitutions, MIT Press.
- 7- Weingast, B., & Wittman D. (2006) Oxford Handbook of Political Economy

نظریه قراردادها Contract Theory

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی دانشجویان با مکانیزم‌های طراحی کارای قراردادها به منظور اجتناب از مشکلات ناشی از مخاطره اخلاقی و انتخاب

نامساعد

سرفصل درس

- ۱- مخاطره اخلاقی (Moral Hazard)
- ۲- مخاطره اخلاقی در مدل‌های پویا
- ۳- انتخاب نامساعد (Adverse Selection)
- ۴- نظریه تطبیقی (Matching Theory)
- ۵- طراحی مکانیسم و قراردادها
- ۶- قراردادهای ناقص و نظریه بنگاه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Bolton, P., & Dewatripont, M. (2005). Contract theory, MIT Press.
- 2- Hart, O. (1995). Firms, Contracts and Financial Structure, Oxford University Press.
- 3- Salanie, B. (1997). The Economics of Contracts: A Primer, MIT Press.
- 4- Stole, . (2001). Lectures on Theory of Contracts and Organizations, Unpublished Inanuscript.

اقتصاد مالی
Financial Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی و ابزارها و بازارهای مالی و ارزشیابی اوراق بهادار در بازارهای مالی

سرفصل درس

- ۱- ابزارهای مالی
- ۲- بازارهای مالی
- ۳- ساختار ریسک نرخ‌های بهره (Risk Structure of Interest Rates)
- ۴- قیمت‌گذاری اوراق قرضه
- ۵- ساختار زمانی نرخ بهره (Term Structure of Interest Rate)
- ۶- بازار سهام
- ۷- ارزشیابی سهام
- ۸- نظریه جدید سبد دارایی و روش‌های انتخاب سبد دارایی
- ۹- قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
- ۱۰- قیمت‌گذاری آربیتراژ
- ۱۱- قراردادهای آتی (Futures) و ارزشیابی آتی‌های مالی
- ۱۲- اختیارات (Options) و قیمت‌گذاری اختیارات

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- ادوین التون، مارتین گروبر، استفن براون و ویلیام گوتمان (۱۳۹۱). نظریه جدید سبد دارایی، ترجمه: علی سوری، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- ۲- دیوید بلک ول، مارک دی گریفیتس، درو بی ویتز (۱۳۹۳). بازارهای مالی مدرن، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- ۳- فردریک، میسکن و استانی، ایکینز (۱۳۹۱). بازارها و نهادهای مالی، ترجمه: حمید کردبچه، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- 4- Johnes, C. (2008). Financial Economics, Taylor & Francis.
- 5- LeRoy, S.F., & Werner, J. (2000). Principles of Financial Economics.

